

Қазақстан Республикасындағы инфляция

Жариялау күні: 02.09.2024

Келесі жариялау күні: 01.10.2024

[1. Негізгі сәттер](#)

[2. Инфляция динамикасы](#)

[3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым](#)

[4. Глоссарий](#)

[5. Әдіснамалық түсініктемелер](#)

[6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер](#)

[7. Пайдалы сілтемелер](#)

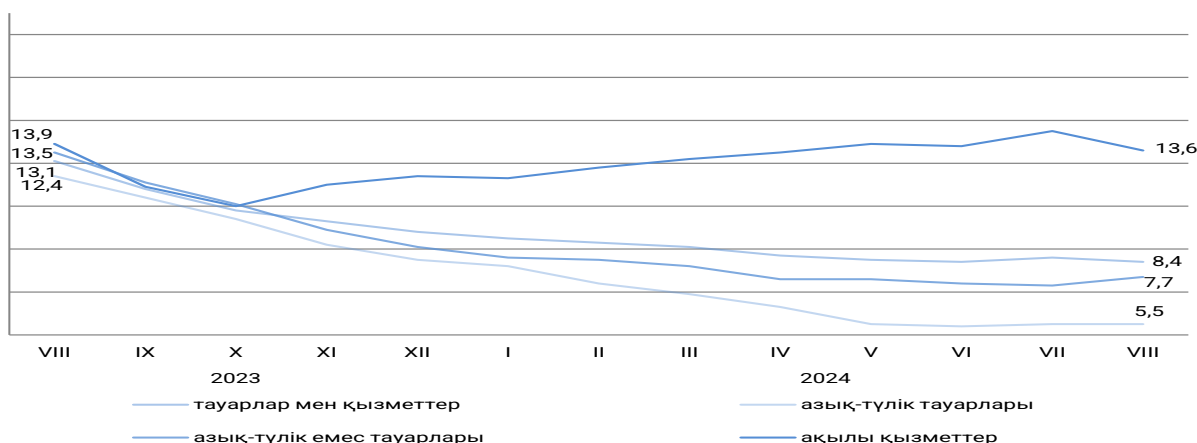
1. Негізгі сәттер

Қазақстан Республикасындағы инфляция 2024 жылғы тамызда баяулады, бір жылда 8,4% (2024 жылғы шілдеде – 8,6%), бір айда – 0,6% құрады (өткен айда – 0,7%).

Баға ақылы қызметтерге бір жылда 13,6% (2024 жылғы шілдеде – 14,5%), азық-түлік емес тауарларға – 7,7% (2024 жылғы шілдеде – 7,3%), азық-түлік тауарларға – 5,5% өсті (2024 жылғы шілдеде – 5,5%).

Қазақстан Республикасындағы жылдық инфляция

пайызбен, өсім

2. Инфляция динамикасы

Өткен жылғы тамызбен салыстырғанда тарифтер орталықтан жылытуға – 33%, қоқыс шығаруға – 23,5%, су бұруға – 22,9%, электр энергиясына – 22,8%, суық суға – 21,9%, ыстық суға 20,2% өсті.

Тұрғын үйді жалға алу құны 12,4% өсті. Баға кешенді демалыстарды ұйымдастыру қызметтеріне – 17,8%, байланыс қызметтеріне – 14,9%, шаштараздар мен жеке қызмет көрсету орындары қызметтеріне – 12,8%, денсаулық сақтау қызметтеріне – 12%, салт-жора қызметтеріне – 11,7%, демалыс және спорттық іс-шаралар саласындағы қызметтеріне – 11,5%, санаторийлер қызметтеріне – 10,7%, қоғамдық тамақтандыру қызметтеріне 9,4% жоғарылады. Таксимен жол жүру – 14,6%, қалалық автобуспен – 12%, жолаушылар әуе көлігімен – 8,5%, жолаушылар темір жол көлігімен 8,2% қымбаттады.

Баға деңгейі отандық құрастырма жаңа жеңіл автомобильдерге – 28,6%, фармацевтикалық өнімдерге – 11,6%, киім және аяқ киімге – 11%, жиһаз және үйге қажетті заттарға – 10,6%, жеке қолданылатын тауарларға – 7,8%, құрылыс материалдарына 5,9% өсті. Тас көмір – 10,3%, ағаш – 10,1%, сұйытылған газ баллондағы 9,1% қымбаттады.

Бағаның өсуі қызанақтарға – 24,9%, қиярларға – 21,6%, темекі өнімдеріне – 17,4%, минералды және ауыз суға – 14,7%, картопқа – 14,3%, кондитерлік өнімдерге – 13,4%, жаңа жиналған жемістерге – 12,8%, салқындатылған сусындарға – 11,5%, жеміс және көкөніс шырындарға – 11,2%, жаңа ауланған балыққа – 9,4%, жұмыртқаға 8,6% белгіленді. Бағаның төмендеуі ақ қауданды қырыққабатқа – 27,6%, қарақұмық жармасына – 23,4%, күнбағыс майына – 17,2%, пиязға 14,2% байқалды.

Өңірлер бөлінісінде 2024 жылғы тамызда инфляция жылдық мәнде орташа республикалық деңгейден асатын он өңірде қалыптасты, олардың ішінен ең жоғары – Астана қаласында (10,5%), Маңғыстау (10,2%), Павлодар (9,6%) облыстарында.

Өңірлердегі тамыз айындағы жылдық инфляция

	пайызбен, өсім		
	2024	2023	2022
Қазақстан Республикасы	8,4	13,1	16,1
Абай	8,1	12,4	16,9
Ақмола	8,2	14,1	17,8
Ақтөбе	8,6	12,5	16,1
Алматы	5,2	12,3	13,6
Атырау	9,4	11,0	16,5
Батыс Қазақстан	9,0	12,6	16,0
Жамбыл	7,4	13,3	14,8
Жетісу	8,3	13,2	16,2
Қарағанды	9,4	13,5	16,6
Қостанай	7,8	12,8	15,9
Қызылорда	7,7	13,3	15,5
Маңғыстау	10,2	13,1	19,3
Павлодар	9,6	12,3	15,9
Солтүстік Қазақстан	9,1	13,9	16,3
Түркістан	7,5	13,1	16,0
Ұлытау	6,6	12,7	18,6
Шығыс Қазақстан	9,2	12,9	16,8
Астана қаласы	10,5	13,9	17,3
Алматы қаласы	8,6	13,7	15,9
Шымкент қаласы	7,5	12,3	15,5

Динамикалық кестелер:

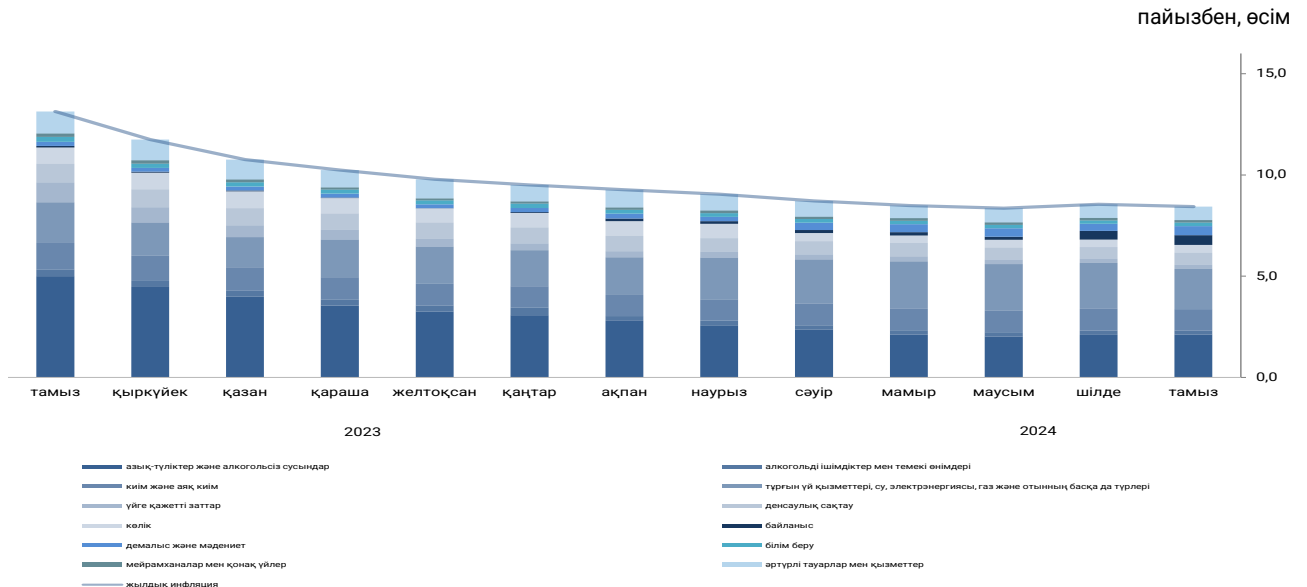
[1. 2000-2023 жылдардағы Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі](#)

[2. 1993-2023 жылдардағы өңірлер бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі](#)

3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым

Инфляцияның жылдық деңгейіне ең үлкен үлесті азық-түлік және алкогольсіз сусындар (2,1 пайыздық тармақ), тұрғын үй қызметтері (2 пайыздық тармақ), киім және аяқ киім (1,1 пайыздық тармақ) қосты.

Қазақстан Республикасындағы инфляциясына тауарлардың негізгі топтарының үлесі

Бір жылда баға жемістер мен көкөністерге – 6,5%, ет және ет өнімдеріне 3,8% жоғарылады және инфляцияға негізгі үлес, тиісінше 0,5 пайыздық тармақтан, нан өнімдері мен жармаларға (6%) – 0,4 пайыздық тармақты қосты. Жылдық инфляцияға алкогольсіз сусындар – 8,1%, сүт өнімдері 5,4% қымбаттауы және үлесі, тиісінше 0,2 пайыздық тармақтан, жұмыртқалар (8,6%) – 0,1 пайыздық тармақты қосты.

ТКШ қызметтері бір жылда 15,3% қымбаттады, ал олардың инфляцияға үлесі 2 пайыздық тармақты құрады. 2024 жылғы тамызда өткен жылғы тамызбен салыстырғанда электр энергиясы 22,8% жоғары болды және жылдық инфляцияға 0,5 пайыздық тармақ үлес қосты. Тұрғын үйді жалға беру 12,4% қымбаттады, үлесі 0,4 пайыздық тармақты, орталықтан жылыту (33%) – 0,3 пайыздық тармақты, тұрғын үй-жайларды жөндеу және қызмет көрсету бойынша қызметтер (6,9%) – 0,2 пайыздық тармақты құрады.

2024 жылғы тамыздағы Қазақстан Республикасында жылдық инфляцияға жекелеген құрамдас бөліктерінің үлесі

Тауарлар мен қызметтер	Өсу қарқыны	пайызбен, өсім	
		Баға өсіміне салым	
Азық-түлік тауарлар	5,5		2,324
Нан өнімдері мен жармалар	6,0		0,399
Ет және ет өнімдері	3,8		0,471
Сүт өнімдері	5,4		0,209
Жұмыртқа	8,6		0,108
Май және тоң май	-2,7		-0,091
Жемістер мен көкөністер	6,5		0,514
Қант	-3,5		-0,041
Алкогольсіз сусындар	8,1		0,165
Азық-түлік емес тауарлар	7,7		2,333
Киім	10,5		0,681
Аяқ киім	11,9		0,370
Жуғыш заттар	-1,6		-0,026
Бензин	0,8		0,021
Жеке қолдану тауарлар	7,8		0,235
Ақылы қызметтер	13,6		3,781
Тұрғын үй қызметтері, су, электрэнергиясы, газ және отынның басқа да түрлері	15,3		1,991
тұрғын үйді күтіп ұстауға төлем	8,5		0,062
тұрғын үйді жалға алу	12,4		0,363
тұрғын үй жайларды жөндеу және қызмет көрсету	6,9		0,173
суық су	21,9		0,112
ыстық су	20,2		0,078
қоқыс шығару	23,5		0,068
суды бұру	22,9		0,052
электрэнергия	22,8		0,470
газ	12,0		0,132
тарату желілері арқылы тасымалданатын газ сұйытылған	12,6		0,115
орталықтан жылыту	9,1		0,017
қатты отын	33,0		0,323
домофон	10,3		0,148
	6,9		0,010

Бір айда ақылы қызметтер бағасының деңгейі – 1,1%, азық-түлік емес тауарлар – 0,8%, азық-түлік тауарлар – өзгерген жоқ.

Бір айдағы инфляция

	пайызбен, өсім			
	Тамыз			
	тауарлар мен қызметтер	азық-түлік тауарлар	азық-түлік емес тауарлар	ақылы қызметтер
2020	0,1	-0,2	0,5	0,3
2021	0,5	0,1	0,6	0,8
2022	1,4	1,0	1,8	1,6
2023	0,7	0,0	0,5	1,9
2024	0,6	0,0	0,8	1,1

Динамикалық кесте:

[2000-2024 жылдар аралығында Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтерінің бағалары мен тарифтерінің индексі ай сайын](#)

4. Глоссарий

Инфляция – бұл халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтердің белгіленген тізіміне бағаның орташа деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін сипаттайтын көрсеткіш.

Салым – көрсеткіш бойынша пайыздық өзгерістің инфляцияның жалпы мәніне әсер ету шамасы.

5. Әдіснамалық түсініктемелер

Инфляция деңгейін сипаттайтын тұтыну бағаларының индексі халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтерге бағаның жалпы деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін көрсетеді.

Тұтыну бағаларының индексін есептеу екі көзден алынған ақпарат негізінде жүргізіледі:

- осы мақсаттар үшін арнайы іріктелген сауда нүктелерінде және қызмет көрсету орындарында оларды тікелей тіркеу арқылы жиналған бағалардың өзгеруі туралы деректер;

- халықтың нақты тұтыну шығыстарының құрылымы бөлігінде үй шаруашылықтарын зерттеу материалдары.

Бағалардың өзгеруі туралы ақпарат жинау қалалар мен аудан орталықтарының іріктемелі тобы бойынша, барлық облыс орталықтарында, республикалық маңызы бар қалаларда және астанада жүзеге асырылады. Сауда және қызмет көрсету саласының базалық кәсіпорындарын таңдау жергілікті жерлерде жүзеге асырылады. Зерттеуге әртүрлі сауда жағдайлары бар және жаппай сұранысқа ие тауарларды (қызметтерді) үнемі өткізетін кәсіпорындар ұсынылуы үшін сауданың және ақылы қызметтердің барлық түрлерінің объектілері іріктеледі.

Тұтыну бағаларын байқау және ТБИ есептеу үшін тауарлар мен қызметтер жиынтығы Қазақстанның барлық өңірлері үшін олардың бірыңғай іріктемесін білдіреді. Тауарлар мен қызметтердің тізімі 508 позициядан тұрады, оған халықтың тұтынуында ең көп үлес салмағын алатын ең өкілді түрлер кіреді.

Бағалар туралы ақпарат жинауды баға тіркеушілері тауарды (көрсетілетін қызметті) өткізу орындарында тікелей жүргізеді. Тексеру жүргізілген күні төленген тауарлардың бағасы, салықтарды қоса алғанда, бірақ оларды жеткізгені үшін қосымша алымдарды қоспағанда тіркеледі.

6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексі және туынды көрсеткіштер](#)

[Қазақстан Республикасындағы жекелеген тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің бөлшек сауда бағалары](#)

[Қазақстан Республикасындағы әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына баға индексі және орташа бағалар](#)

7. Пайдалы сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексін құру әдістемесі \(ТБИ\)](#)

["Тұтыну тауарлары мен ақылы қызметтердің бағаларын тіркеу дәптері"Ц-101 нысаны](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, сапа бойынша есеп, 2021ж.](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, "Талдау" ақпараттық-талдау жүйесі](#)

www.stat.gov.kz / Экономика/ Баға статистикасы

Шығаруға жауапты: Баға статистикасы департаменті	Орындаушы: А.Макижанова Тел. +7 7172 749265	Департамент директоры: Қ. Жақыпбекұлы Тел. +7 7172 749057	Мекен-жай: 010000, Астана қаласы Мәңгілік ел даңғылы, 8 Министрліктер үйі, 4 кіреберіс
---	--	--	---